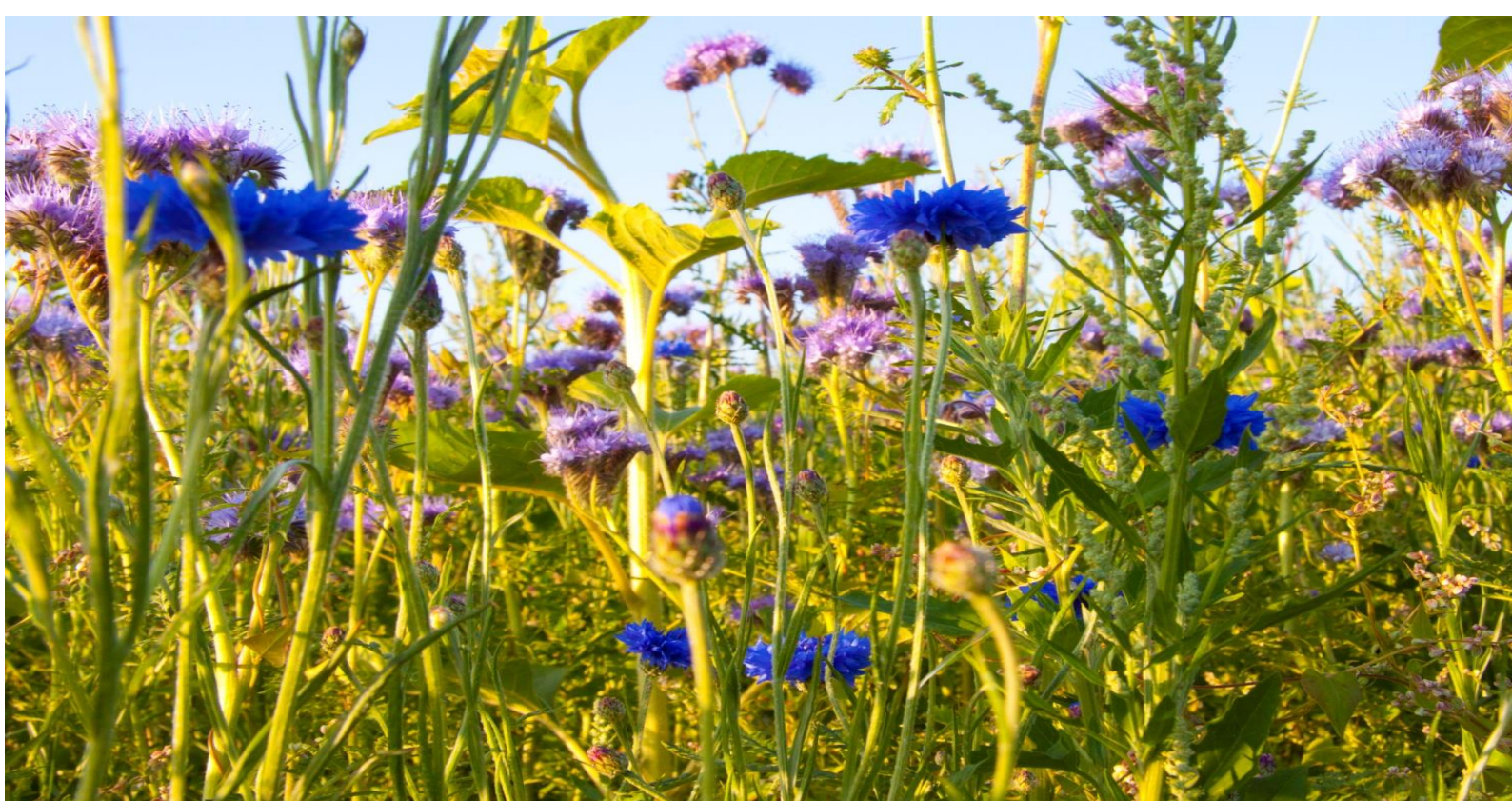

NBV

Jaarverslag 2014

Geachte lezer,

Voor u ligt het Jaarverslag 2014 van de Nederlandse Bijenhoudersvereniging (NBV). Jaarlijks wordt zo'n verslag geschreven om inzicht te geven in wat de vereniging voor ogen had en welke doelen zijn behaald, of niet.

De meeste van onze aandacht ging afgelopen jaar uit naar een aantal zogenaamde hot-topics namelijk de verbouwing en renovatie van het Bijenhuis, de uitbraak van Amerikaans Vuilbroed en de ontwikkeling van een meerjaren beleidsplan. Hierin zijn flinke ontwikkelingen geweest en grote stappen gezet. Maar ondanks dat de meeste aandacht hiernaar uitging kunnen we niet stellen dat hierin de overwinningen liggen van de NBV. Resultaten zijn behaald op het beter faciliteren van de achterban op het gebied van onderwijs, biotoopverbetering, drachtverbetering, interne samenwerking en met andere organisaties. Dat is per slot van rekening ook waar het daadwerkelijk om zou moeten gaan; het creëren van een goede en gezonde bijenstand door een bloemrijke omgeving van akkers, bermen en slootkanten en over deskundige imkers en een toename van biodiversiteit voor onze bijen en een op onze leden gerichte, proactieve, vereniging.

Bijen zijn booming business, de bijencursussen zijn overvol en kennen helaas wachtlijsten, debatten over het wel en wee van de bij worden in alle gelederen gevoerd. Iedereen lijkt er wel iets vanaf te weten en zo niet dan kent iedereen tegenwoordig wel een imker die er wel iets vanaf weet. Sinds 2012 zien we een duidelijke verandering in de imkerpraktijk die zich meer en meer richt op bijengezondheid en hygiëne in de bijenvolken. Die verschuiving heeft impact op alle lagen in onze vereniging en rechtstreeks op onze imkerpraktijk, opleidingen en het aangaan van samenwerkingsverbanden met relevante organisaties. De bijenhouderij maakt een professionaliseringslag door. Het blijft voor velen een hobbymatige bezigheid, maar dankzij de inzet van velen, neemt de deskundigheid van de imkers met de jaren toe. De instroom van ca. duizend cursisten per jaar krijgt het 'nieuwe' bijenhouden met de paplepel ingegoten.

Namens het hoofdbestuur,

Jan Dommerholt

Inhoud Blz.

1.	Hoofdpijnen van 2014	5
1.1	Actieprogramma Bijengezondheid	6
1.2	Uitbraak Amerikaans Vuilbroed	7
1.3	Verbouwing Bijenhuis 3.0	8
2.	2.1 Belangenbehartiging	12
	- Zorg om de bijenstand	
	- biotoop	
2.2	Bijenhuis winkel	14
	- Bijenhuis service	
2.3	Internationale samenwerking	15
3.	Advisering en begeleiding	16
3.1	Onderzoek en groei bijenstand	16
3.2	Inrichting en beheer van biotoop	16
3.3	Ambassadeur Groen	17
	- Bestuiving	18
4.	Kennis en informatie	19
4.1	Verspreiding kennis	19
	- BIJENhouden	
5.	Wet- en regelgeving	21
5.1	NVWA	21
5.2	Meerjarenbeidsplan	22

6.	Communicatie en educatie	23
6.1	Cursisten	23
6.2	LOI en presentaties	25
6.3	Commissie onderwijs	25
6.4	Jeugd	27
7.	Honing en bijenproducten	28
7.1	Bijkersgilde	28
8.	Organisatie en bestuur	29
8.1	Algemene ledenvergadering	29
8.2	Bestuur	30
8.3	Bureau	30
9.	Nawoord en conclusie	31
Bijlagen		
10	Hoofdbestuur	32
	Portefeuilleverdeling	
10.1	Overzicht van de commissies/werkgroepen Portefeuilleverdeling	34
10.2	Overzicht van de medewerkers van de NBV/Bijenhuis en hun functie	36
	Colofon	37

Het is voor de Nederlandse Bijenhoudersvereniging (NBV) een dynamisch jaar geweest. We hebben allereerst een zeer warme winter gehad waardoor het bijenseizoen al vroeg begon. Bij het stijgen van de temperatuur verschuift al vrij snel de aandacht van het timmeren van raampjes en insmelten van raat naar het openen van de kasten om te zien hoe het met de volken en het broed is gesteld.

In 2014 zien we een toename van gebruik van diensten van de NBV en werd een groter beroep gedaan op de administratie en het dienstencentrum in Wageningen. Vanuit de ledenadministratie weten we dat de vereniging in 2014 6504 betaalde leden had. Aan het einde van 2014 hebben 650 mensen hun lidmaatschap opgezegd, bleven 550 cursisten lid na hun opleiding, waren er 250 aanmeldingen en 225 cursisten. De oorzaken van het samentrekken van het ledenbestand lijkt te wijten aan persoonlijke financiële oorzaken, is leeftijdgebonden of door de uittrede van cursisten na het eerste jaar.

De plannen om het verenigingsonderkomen, het Bijenhuis, te moderniseren heeft een grote impact op de vereniging. De gelederen zijn verdeeld over het nut en de noodzaak ervan. Het bestuur hoopt in 2015 tot een weloverwogen besluit te komen.

1.1 Actieprogramma Bijengezondheid

Landelijk

De aandacht ging veelal uit naar de actuele ontwikkelingen rondom het actieprogramma bijengezondheid dat nu ook op provinciaal niveau steeds meer gestalte krijgt. Het actieprogramma rust op vier pijlers:

- Pijler 1: gewasbeschermingsmiddelen
- Pijler 2: ziekten en plagen van bijen
- Pijler 3: (gebrek aan) voedselaanbod en biodiversiteit,
- Pijler 4: imkerpraktijk.

Deze acties uit alle pijlerwerkgroepen zijn in de voorraadagenda neergelegd. In december waren de partijen bijna tot een consensus gekomen over de invulling en de start van dit lectoraat. In 2015 gaat men hiermee verder.

Provinciaal

Op provinciaal niveau hebben gedeputeerde staten van Zuid-Holland en van Noord-Brabant de figuurlijke koe bij de horens gepakt en zijn samen met NBV imkers, waterschappen en gemeenten tot een provinciaal beleid gekomen. In Noord-Brabant werden initiatieven van de NBV in samenwerking met Food4Bees dusdanig omarmd dat de fractie van de Partij Voor De Dieren een motie indiende om voor 4.1 miljoen euro de bijenstand in Brabant te redden. De motie werd uiteindelijk ingetrokken door de PVDD, maar het signaal dat zij gaf was duidelijk. Concreet reserveerde de provincie Noord-Brabant € 300.000 om ad hoc én lange termijn stappen te nemen. Hierbij richtte de provincie zich op drie van de vier pijlers, de ziekten en plagen die de bij bedreigen liet zij daar waar die moest blijven, namelijk bij de imkerpraktijk. Men richt zich op de biodiversiteit en het uitbreiden van reeds bestaande initiatieven zoals de “groene beadering” van Brabant. Door het agrarisch gebied lopen zogenaamde groene aders in Brabant die geschakeld gaan worden. Daarnaast is akkerrandbegroeiing en erfbeplanting in het agrarisch gebied een belangrijke topic waarbij er in eerdere stadia al ruim aandacht is gegeven door de provincie.

Concreet voor imkers is men bezig met een provinciale verordening waarbij heidegebieden makkelijker toegankelijk worden voor imkers met hunbijen. In het verleden werden honingbijen door de beheerders zoals Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten geweerd van de heide- en moerasgebieden uit angst voor verdringing van de solitaire bijenrassen die daar huizen. Nu blijkt dat het foerageergedrag van de honingbij, de dracht en de solitaire bij elkaar geenszins in de weg staan ontstaat er ruimte in de soms wat rigide houding van de natuurbeheerders. Daarnaast wil de provincie concreet bijdragen aan de bijenhouderij door het faciliteren van bijvoorbeeld provinciale bijenstanden op gemeenschappelijke gronden. De bewustwording dat bijen onmisbaar zijn in de voortplanting van gewassen en een meetlat zijn voor de gezondheid van gebieden waar mens en dier verblijven bij overheden is dé grote winst die de NBV heeft bereikt. Pagina | 6

1.2 Uitbraak Amerikaans vuilbroed

De uitbraak van Amerikaans Vuilbroed in augustus en september in respectievelijk Zuidlaren, Exloo en Stadskanaal trok de aandacht en riep vragen op hoe het gesteld is met de hygiëne van bijenstanden. De overheid stelde vervoersverboden in.

Diverse media¹ schonken aandacht aan de voor ons gevoel zoveelste ramp die onze bijen teisterde. De besmette volken werden vernietigd en op basis van de regeling voor leden van de NBV werden de getroffen imkers gecompenseerd. Deze uitbraak was reden voor de NBV om de bestaande protocollen tegen het licht te houden en voor 2015 te herzien. Op 1 november werden alle vervoersverboden door het ministerie van EZ opgeheven².

Samenwerking en ontwikkelingen

De NBV spande zich samen met andere organisaties in het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen voor bijen terug te dringen. In dat verband verbond de NBV zich met Intratuin door haar naam te verbinden aan het bijvriendelijke geteelde plantenassortiment dat per 2015 verkrijgbaar zal zijn.

Op mesoniveau hield de NBV zich bezig met de statuten, de verbouwing van het bijenhuis, de ledenpas, het reilen en zeilen van het Bijenhuis, de medewerkers en het meerjaren beleidsplan.

¹ <http://www.bijenhouders.nl/nieuws/amerikaans-vuilbroed-uitbraak-in-het-zuidlaren>
<http://www.rtdvrenthe.nl/nieuws/tweede-uitbraak-bijenziekte-amerikaans-vuilbroed>,
http://www.telegraaf.nl/binnenland/23047901/Bijenziekte_vervoersverbod_.html
<http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/3728014/2014/08/28/Besmettelijke-bijenziekte-na-jaren-weer-terug-in-Drenthe.dhtml>

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-32068.html?zoekcriteria=%3fzkt%3dEenvoudig%26pst%3d%26vrt%3dvervoersverbod%26zkd%3dInDeGeheleText%26dpr%3dAfgelopenDag%26sdt%3dDatumBrief%26ap%3d%26pnr%3d1%26rpp%3d10&resultIndex=0&sorttype=1&sortorder=4>

De vereniging kende in 2014 6504 betaalde leden. Aan het einde van 2014 hebben 650 mensen hun lidmaatschap opgezegd, waren er 250 aanmeldingen en 225 cursisten. De oorzaken van de krimp in het ledenbestand zijn te wijten aan persoonlijke financiële oorzaken, zijn leeftijdgebonden of door het uittreden van cursisten na het eerste jaar.

1.3 Bijenhuis 3.0

Plannen en concretisering vernieuwbouw NBV Verenigingsgebouw en Serviceafdeling

Het Bijenhuis dateert uit 1970. Het is door de toenmalige VBBN gebouwd in de periode dat de imkerij er anders uitzag en anders was georganiseerd dan vandaag. Toen het stof van de grote fusie in 2006 was neergedaald en de nieuwe vereniging haar vorm had gekregen, ontstond al snel de dringende behoefte tot aanpassing van het gebouw. Deze notitie geeft een samenvatting van de aanleiding tot vernieuwen, het doel, motivering van keuze en het gevoerde proces van de afgelopen jaren om tot realisatie van de vernieuwbouw te kunnen komen.

De volgende functies zijn in het Bijenhuis ondergebracht:

- NBV secretariaat en financiële administratie vereniging en service
- Expositieruimte/filmzaaltje tevens vergader- en cursusruimte
- Winkel voor imkers annex ontmoetingshoek
- Magazijn voor inkoop, verkoop/distributie imkermaterialen voor depots in het land
- Werkplaatsen voor kastenbouw en wasverwerking
- Voor het publiek opengestelde drachtplantentuin met bijenstal

Probleemstelling

Het onderkomen van de vereniging, de winkel met imkermaterialen, werkplaatsen en expositieruimte stammen uit 1970 en vertonen na jaren gebruik slijtage en gebreken.

Samengevat:

- Onduidelijk beeld wat het Bijenhuis herbergt: slechte toegang tot het ledensecretariaat
- Zeer beperkte gelegenheid voor ontvangst en niet representatief (koffie/lunchkamer)
- Ontoereikende en gebrekkige vergader-/bijkomstruimte
- Slechte interne logistiek en toegankelijkheid van verschillende ruimten
- Geen (zichtbare) verbinding met het bijenhouden, de drachtuin en de bijenstal.
- Niet toegerust op de huidige tijd en gewenste functies
- Onoverzichtelijke indeling
- Onvoldoende toezicht op waar bezoekers zich bevinden
- Verouderd pand met overduidelijke tekenen van slijtage en gebreken
- Ondeugdelijke en ontoereikende kantoor-/werkruimten > *voldoen niet aan ARBO-eisen*
- Niet alle werkruimten zijn verwarmd

- Ondoelmatige ruimten
- Sterk verouderde en ongedeelde (m/v) toiletvoorziening

Het Bijenhuis 3.0

De Nederlandse BijenhoudersVereniging beoogt met het Bijenhuis 3.0 een landelijk facilitair centrum voor leden en voorlichtings-/bezoekerscentrum voor de bijenhouderij te ontwikkelen. De huidige functies van het centrum wijken niet veel af van de wensen voor de toekomst, met het nadrukkelijke verschil dat het meer moet kunnen faciliteren voor ontvangst, ontmoeten, educatie en service; een betere werksituatie moet bieden aan het personeel, een betere logistiek voor de verkoopafdeling en een moderne presentatie moet geven over de imkerij in ons land.

Bijenhuis 3.0 zal onder het huidige dak vorm krijgen. Het model van het pand en de spanten zijn de uitgangspunten waarin de nieuwe effectieve indeling tot stand moet komen. Nadrukkelijk is van begin af aan als voorwaarde gesteld dat de vernieuwbouw geen lastenverzwaring (contributieverhoging) voor leden ten gevolge mag hebben.

Bijenhuis 3.0 biedt onderdak aan:

- NBV-secretariaat, redactiesecretariaat, ruimten voor bestuur, werkgroepen en commissies;
- Aan de vereniging gelieerde serviceafdeling voor imkermaterialen;
- Stichting Adopteer een Bijenvolk t.b.v. educatie over de bijenhouderij in expo/bezoekerscentrum.

In het pand zijn dagelijks 8-10 personen werkzaam, in dienst van de vereniging, verdeeld over het secretariaat, de winkel en de hout- en waswerkplaatsen. Gedurende de openingstijd van de expo is er een vrijwilliger aanwezig voor toelichting aan bezoekers en toezicht.

Het vernieuwingsplan op hoofdlijnen:

Algemeen

- Scheiding van toegang voor:
 - Verenigingskantoren / expo / vergaderruimten (filmzaal)
 - Winkel
 - Expeditie

Intern zijn alle onderdelen goed met elkaar verbonden.

- Centrale sanitaire ruimte, incl. rolstoeltoilet
- Alle ruimten zijn rolstoeltoegankelijk
- In het hele pand voor bezoekers vrij toegang tot WIFI

Kantoren

- Kantoren manager Bijenhuis, verenigingsecretariaat en financiële afdeling: vaste werkplekken voor 4-6 medewerkers, flexibele indeling waardoor er ook ruimte is voor tijdelijk medewerkers en stagiairs,

- Representatieve ontvangst- en vergader-/cursusruimten voor een op en een gesprekken en gezelschappen van 10 – 50 (120) personen. De grootste ruimte is deelbaar en is voorzien van presentatieapparatuur: zie ook expo.

Winkel

- Integratie winkelkantoor, orderverwerking (internetwinkel) en winkel voor losse verkoop in één overzichtelijke ruimte
 - Integratie (attractie) wasverwerking zichtbaar vanuit winkel (= enige in NL > publiekstrekker)
- Expo
- Gedeeltelijk integratie van exporuimte en winkel. Er moet meer dynamiek zijn tussen historie en huidige imkerij. Dat laatste toont zich eenvoudig door gebruik te maken van het assortiment in de winkel.

Activiteiten in 2014

- Bouwvergunning verstrekt.
Bouwvergunning en Bestemmingsplan: zijn digitaal in te zien op www.ruimtelijkeplannen.nl
- Vervolg fondsenwerving > wervingsfolder naar alle leden met verzoek een bijdrage over te maken via de online mogelijkheid op de website.
- Fondsenwerving onder instellingen en bedrijven
- *Groepsvergadering voorjaar wordt geïnformeerd*
- *Voortgang voorgelegd in ALV – men onderschrijft nut en noodzaak, maar men vraagt meer achtergrondinformatie en openheid over kosten- en exploitatiebegroting, alsmede inzage in de gevolgde procedure en wat er voor alternatieven zijn. Bestuur zegt toe dit te doen.*
-

Vragen uit de ALV van 19 april 2014

Op 27 april 2013 wordt het plan van de verbouwing voor het eerst aan de leden gepresenteerd. Het is een ingrijpende operatie die gepland staat en vanzelfsprekend rijzen vragen uit de aanwezige leden. Het merendeel van de leden staat niet onwelwillend tegenover de plannen, immers wordt er gewerkt vanuit een pand dat sterk verouderd en niet ARBO-proof is. Maar men maakt zich wel zorgen over de financiën. “Kan de vereniging zich wel zo’n bedrag veroorloven en wat betekent dat voor bijvoorbeeld de contributie? Hoe komen de initiators aan het noodzakelijke budget van 500.000 euro ton?” Legitieme vragen waarop het HB op dat moment niet op alle punten een adequaat antwoord had. Kortom het HB mocht verder met de initiatieven rondom de verbouwing mits er een duidelijke financiële onderbouwing zou komen.

Er werd gevraagd of er alternatieve plannen zijn ofdat die wellicht nog ontwikkeld worden. Maar het bestuur is van mening dat het voorliggende plan duidelijk is en een alternatief niet geboden kan worden op basis van eerder verworven inzichten. Er zijn een aantal milieu aspecten die aan bod komen in deze vergadering, zoals het plaatsen van zonnecollectoren en het verwijderen van het asbest dak. Daar wordt in een later stadium over nagedacht omdat de prioriteit nu bij het verbouwen ten behoeve van de functionaliteit van het gebouw ligt. Er zullen meer activiteiten komen in het Bijenhuis, meer mogelijkheden voor contacten in een aantrekkelijke omgeving, meer laten zien wat we doen kennis- en expertisecentrum. Hierop wordt geopperd om een groter draagvlak te creëren onder de leden

vooral op het gebied van de financiën en de keuzemogelijkheden. Dit plan is inmiddels al twee jaar in verschillende hoedanigheden uitgebreid gepresenteerd in onder meer de groepsvergaderingen . Ook de alternatieven zijn daar toen besproken: verkoop van het pand,de vereniging elders onderbrengen,eventueel handel afstoten etc. etc. Daar is naar gekeken en we hebben gekozen voor het plan, zoals het er nu ligt. Dit omdat het pand niet te verkopen is wegens lokale verordeningen, de handelsopbrengsten ten goede komen aan de vereniging en het Bijenhuis zoveel meer is dan een kantoor, het is een instituut geworden. Tijdens de ALV werd er door een eenling geopperd door middel van een motie om de plannen voor Bijenhuis 3.0 te stoppen. Dit idee werd door de leden verworpen.

Tijdens de HB-Groepenvergaderingen zijn diverse scenario's gepresenteerd en hierop wordt tijdens de ALV van 2015 op terug gekomen.

2. Belangenbehartiging

2.1 Zorg om de bijenstand

Dat er de afgelopen jaren groeiende zorgen waren over de populatie van de bijen in Nederland is op zich niets nieuws. De groeiende belangstelling kwam allereerst uit de media en vervolgens uit een breed publiek.

In retrospect is de aandacht uit het bedrijfsleven, de politiek en sinds 14 april van afgelopen jaar door onze koning, geen slechte ontwikkeling. Maar slecht getrainde imkers die geen adequate ziektebestrijding toepassen vormen een groter probleem dan het tekort aan imkers. De NBV uit de wens dat er een uniforme varroabestrijding plaats vindt en een algemene hygiënecode wordt toegepast in en rond de bijenkasten.

Sinds de zomer 2013 participeert de NBV in het actieprogramma Bijengezondheid van het ministerie van Economische Zaken. Het actieprogramma rust op vier pijlers, Pijler 1: gewasbeschermingsmiddelen Pijler 2: ziekten en plagen van bijen Pijler 3: (gebrek aan) voedselaanbod en biodiversiteit, Pijler 4: imkerpraktijk. In een brede bijeenkomst met belanghebbenden, waaronder de NBV, gefaciliteerd door het ministerie van Economische Zaken, hebben de deelnemers met elkaar de eerste contouren van het Actieprogramma Bijengezondheid neergelegd. Die contouren krijgen in de loop van 2014 steeds meer vorm en kent een verbindend element, de diverse samenwerkingsverbanden ontstaan tussen imkerverenigingen, bedrijfsleven, LTO's en politiek. Namens de NBV nemen de bestuursleden Jan Dommerholt en Wilfred Muis deel aan de overleggen.

Biotoop

JUB

In 2014 heeft de NBV een ambassadeurGroen benoemd in de persoon van Aat Rietveld. Aat is al jaren lang het NBV boegbeeld van de "verbloeming" van het Nederlands landschap. Zo initieerde hij onder andere de samenwerking met JUB en de bollenactie.

De samenwerking tussen bloembollenteler JUB en de NBV betaalt zich dubbel uit. Op tientallen locaties in het land werden afgelopen najaar plekken ingeplant met het speciale bijenmengsel dat van het vroege voorjaar tot aan de zomer bijen voorziet van stuifmeel en nectar. Dankzij de inbreng vanuit de NBV werden de plekken gerealiseerd. Dat levert niet alleen winst op voor de bijen, maar komt ook ten goede van de verenigingskas. Voor elke geplante vierkante meter ontvangt de NBV € 0,50.

Food4Bees

Reeds in 2013 heeft de NBV een ambassadeur afgevaardigd naar Food4Bees in de persoon van Vincent Sterring Schouten van Almkerk. Beide partijen zoeken naar wegen om de handen ineen te slaan. Food4Bees is geen imkervereniging maar een organisatie die zich inspant om voedsel voor bestuivende insecten te realiseren in zowel stedelijke als in buitengebieden. Thans richt zij zich vooral op Brabant. Voor de NBV is het netwerk wat Food4Bees heeft en de mogelijkheid om dat lokaal in te zetten van belang. Tevens zijn het landelijk netwerk van de NBV en de grote kennis en expertise van belang voor het ontplooiën van activiteiten voor Food4Bees. Uitgangspunt is in beginsel elkaars naam versterken en betrekken bij (lokale) activiteiten, kennis (samen met andere organisaties, kenniskringen, lokale vertegenwoordiging) en het gezamenlijk organiseren van drachtcursussen.

We zien het Food4Bees bijen- en biodiversiteitslab en de NBV als complementair aan elkaar. De NBV richt zich op de imker als bijenhouder en de organisatie van imkerkursussen/bijeenkomsten. Het Food4Bees lab richt zich op wat

goed is voor de bij en andere bestuivende insecten, voedselaanbod en activiteiten daaromheen. Plannen voor samenwerking op het gebied van cursussen/voordrachten: drachtplanten, stuifmeelanalyse, gebruik makend van diverse locaties, zijn in de maak. Food4Bees heeft net als de NBV zitting in het landelijk actieprogramma Bijengezondheid en het provinciaal actieprogramma Bijengezondheid van Noord-Brabant. Uit deze laatste samenwerking met NBV, Food4Bees, Waterschappen, ZLTO, Vlinderstichting, Brabantse gemeentes en de Provincie hopen we nog voor de statenverkiezingen van maart 2015 een convenant te kunnen sluiten voor een meerjaren plan dat de bijengezondheid ten goede komt.

Idylle

Begin 2013 honoreerde de PostcodeLoterij de aanvraag van de Vlinderstichting en NBV om landsdekkend Idylles aan te leggen. Tot medio 2016 worden vele tientallen locaties van enige honderden vierkante meters tot enkele hectaren ingezaaid met duurzame bloemenmengsels gericht op dracht voor vlinders en bijen. De locaties moeten openbaar zijn, minstens vijf jaar in stand blijven en zodanig gesitueerd dat mensen ervan kunnen genieten door er langs of doorheen te kunnen lopen of fietsen.

Idylle is gericht op de bewustwording van het publiek. Het laat zien dat het van groot belang is dat de in zwaar weer verkerende biodiversiteit wordt verbeterd. Het publiek is gevraagd locaties aan te dragen. Lokaal draagvlak voor beheer moet aanwezig zijn om in aanmerking te komen. Dit kunnen omwonenden zijn of belangenorganisaties zoals IVN, KNNV, imkerverenigingen en vlinderwerkgroepen.

We vragen ook medewerking in het monitoren van de Idylle. Welke vlinders zijn er te zien, komen er honingbijen af op de bloemen en zijn er ook solitaire bijen te zien? Dit gebeurt in samenwerking met mensen of organisaties die daar kennis van hebben.

Frank Moens is namens de NBV projectmedewerker van Idylle.

2.2 Bijenhuis serviceafdeling

De afgelopen jaren hebben de activiteiten van de winkel en het verenigingssecretariaat in het Bijenhuis een enorme groei doorgemaakt. De medewerkers hebben flinke inspanningen geleverd voor zowel de administratie, de redactie, de productie en winkel. En hoewel we uitermate gelukkig zijn met de ontwikkelingen merkten we dat bijvoorbeeld het voorraadbeheer en de correspondentie soms niet altijd even adequaat verliepen.

Er is vertrouwen in de service en kwaliteit van het Bijenhuis en dat zorgde voor een grotere omzet van de winkel in 2014. Hiervoor verwijzen we naar het financiële verslag van het Bijenhuis. Kortom het Bijenhuis zal zijn positie als marktleider voor imkers versterken met als belangrijkste doel: een tevreden klant.

***Bijenhuis*service**

In 2015 zal het Bijenhuis zich nog meer profileren als dé winkel van de NBV. Leden van de NBV krijgen bijvoorbeeld met hun ledenpas voordeel in de winkel door het sparen van punten. Daarnaast zal het Bijenhuis vaker te zien zijn op beurzen en evenementen voor niet-imkers.

Dank zij gidsen, imkers uit de omgeving, krijgen de bezoekers aan het Bijenhuis een inspirerende rondleiding. Een heel groot gezelschap ontvingen werd in augustus ontvangen: 80 werknemers van het Openluchtmuseum Arnhem vierden in het Bijenhuis hun personeelsuitje. In ruil hiervoor kon het Bijenhuisteam een dag naar het Openluchtmuseum.

Ook cursisten vinden op initiatief van hun docent steeds meer de weg naar het Bijenhuis. Ze krijgen dan een rondleiding door een van de gidsen en kunnen met korting hun aanschaf voor hun eerste imkerartikelen in de winkel doen.

De nieuwe telefooncentrale heeft veel rust bij het personeel gebracht. Met het oude systeem rinkelden alle telefoons op ieder bureau. Nu hebben de bellers een keuzemenu en kunnen zij gelijk de goede afdeling kiezen. Daar sommige werknemersaf en toe thuis werken is er ook de mogelijkheid, dat de telefoon naar hun privé telefoon wordt doorverbonden. We zijn nu beter bereikbaar, minder in gesprek en de bellers komen gelijk bij de juiste persoon terecht.

Het secretariaat zorgt ervoor, dat de NBV te vinden is op Facebook. Regelmatig worden daar berichten op gezet en er wordt gereageerd op bezoekers. In drukke tijden, de wintermaanden, zijn de NBV-leden druk bezig met het verenigingsleven. Er worden dan veel e-mails geschreven. Soms komen er wel zo'n honderd per dag binnen. Dit alles wordt naar tevredenheid behandeld. De medewerkers op het secretariaat zorgen ervoor zo snel mogelijk te reageren en een veel voorkomende reactie is dan ook: "Dank u voor het snelle antwoord."

In 2014 waren wij onder andere aanwezig op de BioVak en de Margrietbeurs, waar vooral de aandacht op het Bijenhuis en de verbouwing werd gevestigd. De komende jaren zullen de beursbezoeken worden uitgebreid om de naamsbekendheid te vergroten. Om een herkenbaar gezicht te worden is voor de winkel een nieuw logo ontworpen. Het nieuwe logo geeft het Bijenhuis een gezicht dat staat voor kwaliteit en service.

2.3 Internationale samenwerking

Voor de commissie Internationaal was het een rustig jaar. Via het secretariaat van de NBV werd de commissie een aantal vragen gesteld die per e-mail zijn afgehandeld. Zoals de vraag uit Oezbekistan naar Nederlandse bijenkoninginnen om de honingproductie te verhogen. De reactie hierop was, dat er beter uitgegaan kan worden van lokale rassen en dat de wijze van imkeren meer van invloed zal hebben op de productie dan het inzetten van buitenlandse koninginnen.

Een andere vraag betrof het verlenen van assistentie aan de bijenvereniging Propolis in Jaice in Bosnië – Herzegovina. Verwezen werd naar de contactpersonen ter plaatse en naar Agriterra voor de in de Kroatisch vertaalde documentatie over varroabestrijding.

De beste manier om in Suriname honing voor de plaatselijke markt te winnen is het imkeren met de *africanized honeybee*.

Uit Kyrgyzstan kwam de vraag of er belangstelling is om honing te importeren uit dat land. Deze honing van uitstekende kwaliteit maar vanwege de kans op residuen van antibiotica is toch negatief geadviseerd. Een trainingsdocument in Russische vertaling over honingkwaliteit en verantwoord bestrijden van ziekten en aantastingen is opgestuurd naar de NGO in Kyrgyzstan.

Er is contact geweest met uitvoerders van een privaat ontwikkelingsproject in Burkino Faso inzake de overgang van traditioneel naar modern imkeren.

Er zijn geen vervolgcacties of projecten voortgekomen uit deze contacten.

Naar aanleiding van een evaluatie van onze werkwijze is besloten de contacten met PUM (VNO) en NECTAR te intensiveren.

Overleg met beide organisatie heeft geleid tot een samenwerkingsovereenkomst die door alle 3 partijen ondertekend is. Het accent ligt op het gebied van informatie uitwisseling en het zo goed mogelijk equiperen van uit te zenden imkers.

Dit heeft in 2014 nog niet tot verdere actie geleid.

Aandachtspunten voor het komende jaar zijn het documenteren van de in de commissie aanwezige kennis over imkeren in tropische en subtropische gebieden.

3 *Advisering en begeleiding*

3.1 *Onderzoek en groei bijenstand*

Koninginnenteelt

De belangrijkste activiteit van de commissie Koninginnenteelt was het organiseren van de jaarlijkse studiedag . Nu voor de tweede keer in het Dorpshuis in Austerlitz. Deze dag werd gehouden op 25 januari.

De dag stond in het teken van selectie op varroatolerantie. Daarnaast kreeg de praktijk van het telen van koninginnen de nodige aandacht. Dit laatste kwam naar voren in de lezing van Dennis van de Waals over de ervaring met de doppenmethode in verenigingsverband.

Ook in de inleiding van Paul Jungels, bekend Buckfastimker uit Luxemburg, kwam de aandacht voor selectie en teelt van koninginnen naar voren.

Circa 130 imkers vormden in Austerlitz een aandachtig gehoor.

De commissie adviseerde het Hoofdbestuur om “Beebreed-Nederland” een werkgroep te laten zijn van de commissie Koninginnenteelt, om haar zo binnen de NBV te verankeren.

De commissie bereidde het programma voor de studiedag in 2015 voor.

Bijen@wur

De NBV werkt samen met Bijen@wur om via een telefonische enquête er snel achter te komen hoe het met de wintersterfte is gesteld. In 2013 was de wintersterfte al gedaald van ongeveer 20% tot ca. 15%, in 2014 onder de 10%.

Bijengezondheidscoördinatoren

In het land zijn enkele tientallen Bijenzondheidscoördinatoren. Zij beschikken over gedegen kennis van bijenziekten, kunnen deze herkennen en weten hoe ernaar te handelen. Met name als het gaat om ernstige epidemische ziekten, zoals het Amerikaans Vuilbroed, is snel ingrijpen van belang om verdere verspreiding te voorkomen.

De Bijengezondheidscoördinatoren staan ten dienste van de imkers en de bijenhouderij. Jaarlijkse 'bijscholingsdagen' dragen bij aan het op peil houden van de kennis van de coördinatoren en zorgen ervoor dat men op de hoogte is van lopende onderzoeken en van actualiteiten. De onderzoekers van Bijen@wur vertolken een belangrijke rol daarin.

Bijengezondheid

Door allerlei omstandigheden heeft de nascholing van Bijengezondheidscoördinatoren (BGC) enige tijd stil gestaan. De Commissie Bijengezondheid is inmiddels weer in actie gekomen en heeft in 2014 tweemaal een bijeenkomst voor BGC's georganiseerd.

In het voorjaar geheel door medewerkers van Bijen@wur verzorgde voordrachten, waarbij met name aandacht werd besteed aan AVB en EVB. Met name werd het protocol bij uitbraken van AVB, zoals in 2005 met Bijen@wur en de nVWA is overeengekomen, besproken. Inmiddels hebben Wilfred Muis en Jan Kruit hierover weer overleg gevoerd met het Ministerie van EZ.

In het najaar werd, naast een aantal andere voordrachten, door projectleider Biesmeijer een overzicht gegeven van het grote landelijk Actieprogramma Bijengezondheid van de Rijksoverheid.

Beide bijeenkomsten vonden plaats in het Schip van Blaauw, een authentieke collegezaal, met goede faciliteiten en geschikt voor het aantal BGC's

Inmiddels hebben zich weer uitbraken van AVB in het Noorden voorgedaan, waarbij door BGC's uit de regio Onder leiding van Jan Kruit bijstand werd en nog wordt gegeven.

Om Bijen@wur te ontlasten werd door Bram Cornelissen een workshop opgezet om regionaal BGC's en andere vrijwilligers te trainen in het diagnosticeren van bijenziektes.

Gestreefd wordt naar een tweetal BGC's per regio, die ook hun reiskosten kunnen declareren bij door de commissie georganiseerde nascholingscursussen. Dit sluit meerdere belangstellenden uit dezelfde regio niet uit van bijwonen van de bijeenkomsten.

Voor 2015 is in de commissie afgesproken om alleen in het najaar een bijeenkomst te organiseren. Sinds twee jaar organiseert Bijen@wur namelijk een symposium over bijengezondheid. BGC's kunnen daar dan aan deelnemen. Het HB zal worden voorgesteld om het daarvoor benodigde inschrijfgeld voor BGC's te vergoeden.

Diagnose bijen en/of broed

Een aantal Bijengezondheidscoördinatoren sturen Diagnosewerkgroepen aan. Er is overlap in de rol/doelstelling tussen het BGC netwerk en de werkgroepen Diagnose.

3.3 Ambassadeur Groen: Aat Rietveld

Als voormalig HB-lid heeft Aat Rietveld aangegeven zich graag te blijven inzetten voor biotoop verbetering. Vanuit het HB wordt dit toegejuicht. In die hoedanigheid heeft Aat afgelopen jaar veel bereikt.

Het bloembollen poten in Utrecht, waarvan in het blad BIJENhouden een verslag heeft gestaan is een typische NBV Pagina activiteit die Aat samen met de NBV-afdeling Utrecht heeft uitgevoerd. Aat heeft van deze gelegenheid gebruik | 17 gemaakt om de activiteiten van de NBV onder de aandacht van de aanwezigen te brengen, waaronder een wethouder en enkele ambtenaren.

Enkele activiteiten in het jaar 2014.

Diverse malen heeft Aat Rietveld contacten met de directie van de tuinen van Appeltern gehad. Gevolg hiervan is dat het NBV-lid Robert Schuurman een bijenstal gaat inrichten op deze locatie en hier de naam van de NBV nadrukkelijk in beeld zal brengen. Eerder heeft Aat een voorstel gedaan om ook op andere manieren met Appeltern samen te werken. Daarin heeft hij een aantal mogelijkheden zoals een studiedag over drachtverbetering in de tuinen van Appeltern.

Aat heeft verslag gedaan van de samenwerkingsmogelijkheden met NL-Greenlabel. Het ligt in de bedoeling dat er een convenant ondertekend wordt waarin de samenwerking is bekrachtigd.

De samenwerking met JUB-Holland heeft als resultaat gehad dat er in 2014 een kleine 10.000 m² van het bijenmengsel is aangeplant in ongeveer 20 gemeenten. Dit leverde ons 50 eurocent per vierkante meter op. Aat heeft de NBV vertegenwoordigd op de beurs "Dag van de openbare ruimte" te Houten. Deze beurs wordt bezocht door bijna alle gemeenten in Nederland en bedrijven die het gemeentelijk openbaar groen verzorgen. De NBV heeft daar dominante plek gekregen.

Daarnaast heeft Aat samen met JUB een stand bemand op een van de "Groendagen" in Hoorn, Noord-Holland. Zij hebben tijdens deze beurs twee workshops gegeven die goed zijn bezocht.

JUB heeft tevens drie studiedagen bij het eigen bedrijf georganiseerd waar gemeenten kennis konden nemen van de producten van het bedrijf en waarin Aat een deel van de presentatie heeft mogen verzorgen. De samenwerking met JUB zal worden geëvalueerd en dienen als grondslag voor verdere plannen voor 2015. Onze Vlaamse collega's zijn hiervoor benaderd.

Televisietuinman Rob Verlinden heeft (bemiddeld door JUB) een bezoek gebracht aan de bijenstal van Aat en hem de gelegenheid gegeven de NBV in een van zijn uitzendingen te noemen. Dit programma is verschillende keren herhaald.

Na de uitzending van Radar over tuincentra, die chemische behandelde planten zouden verkopen, heeft Aat contact gezocht met Intratuin en later met Frank Moens de hoofdkoper van Intratuin bezocht. Dit heeft geresulteerd een goede samenwerking tussen de NBV en Intratuin met betrekking tot het aangeven welke producten geschikt voor bijen zijn en welke niet.

Op verzoek van Jeroen Vorstman heeft Aat namens de NBV een aantal workshops verzorgd op de beurs Floraliën in samenwerking met het weekblad Margriet. Tijdens de vierdaagse beurs Tuinidee in de Brabanthallen hebben wij een mooie stand kunnen inrichten en bemensen. Het HB heeft besloten in de komende jaren niet meer aan Tuinidee deel te nemen waarmee een einde komt aan een twintigjarige traditie, dit overigens tot spijt van Aat.

De hogeschool Amsterdam, afdeling economie en management, heeft de NBV gevraagd een groep studenten te ondersteunen in een project. Op verzoek van Jeroen Vorstman heeft Aat zijn diensten aangeboden. Aldaar heeft hij een uitgebreide presentatie gegeven over de NBV en een opdracht geformuleerd. Het project had als doel te onderzoeken hoe de NBV zich zou kunnen manifesteren in de Europese arena. De studenten hebben daarvoor een bezoek gebracht aan Brussel en gesproken met enkele lobbyisten. De resultaten van dit project zullen in 2015 beschikbaar komen.

3.4 Bestuiving

In januari 2014 is in Wageningen een ontmoetingsdag voor bestuivingsimkers georganiseerd met bijna 100 deelnemers. Op deze dag was er aandacht voor de praktijk van een bestuivingsimker, bestuiving in de natuur en het telen van bijenvolken voor bestuiving. Tijdens de lunch was er een workshop waaraan enthousiast werd deelgenomen.

Het belangrijkste doel van de commissie Bestuiving is het bevorderen van kennisdoorstroming over het gebruik van bijen voor bestuiving.

De bestuivingscursus, onder auspiciën van de NBV, heeft plaatsgevonden in het Praktijkcentrum Bijenteelt 't Zoemhukske in Horst (L), gelegen in Greenport, het tweede tuinbouwgebied van Nederland. Christ Smeekens en Joep Verhaegh waren de docenten ondersteund door externe deskundigen. Aan de cursisten kon een diploma worden uitgereikt.

In oktober 2014 is weer een bestuivingscursus met deelnemers uit het gehele land gestart.

De schaalvergroting in de land- en tuinbouw gaat in een steeds hoger tempo. Op de moderne bedrijven is vaak een groot aantal bijenvolken nodig voor bestuiving van de grote arealen. Imkers met een klein aantal volken komen meer en meer tekort voor de inzet van bijen op deze grote bedrijven. In verenigingsverband kunnen de imkers samenwerken om de gevraagde grote aantallen volken te leveren.

Er komt steeds meer behoefte aan (semi-) beroepsmatige imkers die de benodigde grote hoeveelheden bestuivingsvolken, met bijbehorende service, kunnen leveren. De cursus voor bestuivingsimker levert een belangrijke bijdrage voor de start van deze nieuwe bedrijfsmatige imkers. Vooral de arealen van zaadteelt, blauwe bessen, aardbeien onder glas en zoete kersen breiden sterk uit en hierbij zijn honingbijen nodig voor een goede bestuiving.

Studiedagen 2014

De studiedagen 2014 stonden in het teken van praktisch imkeren. De programmering was zodanig dat zowel ervaren als beginnende imkers aan hun trekken kwamen. In het ochtendgedeelte kwamen vooraanstaande inleiders aan het woord. In Beilen waren dat Friedrich Pohl (Vitale bijen) en Jaap Smit jr. (Nazomerdracht voor insecten), in Roermond Otto Boecking (Strijd tegen varroa), Annemieke Timmerman (Cursussen bijenproducten en honingkeurmeester) en Wim van den Oord (Honingkeuring). In Breda tenslotte werden de lezingen verzorgd door Harry Daems (Beperkte broedruimte) en Annemieke Timmerman (Cursussen bijenproducten en honingkeurmeester) en Wim van den Oord (Honingkeuring).

In het middagprogramma kon door deelnemers gekozen worden uit diverse workshops, waar volop ervaringen werden gedeeld en discussies plaatsvonden: een succesvolle formule.

Het Bijkersgilde verzorgde voor de eerste keer op alle locaties de honingkeuring. Dit hebben de keurmeesters op een goede manier ingevuld. Voor de inzenders aan de keuring was er vooral lof! Waar nodig zijn tips gegeven om de inzending verbeteren.

De studiedagen zijn goed bezocht: Beilen stond met 220 bezoekers veruit bovenaan. Roermond met 110 bezoekers en Breda met 90 deden het ook prima. De organisatie was in de vertrouwde handen van de regionale afdelingen. De studiedagen 2014 zijn afgesloten met een klein positief saldo.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Brabant	233	171	190	120	168	87	106	118	90
Beilen	166	125	142	118	171	127	123	147	220
Limburg	170	111	87	116	126	84	140	114	110
Nederh den B						29			
TOT	569	407	419	383	465	298	369	379	420

Tijdens de studiedagen werd er vanuit het westen van het land gevraagd of onderzocht kan worden of er ook daar een studiedag georganiseerd kan worden. Met name in Beilen kwam een substantieel deel van de bezoekers uit de regio Utrecht, Noord Holland en Flevoland. In de commissie Studiedagen wordt samen met afdelingen uit die regio de haalbaarheid hiervan onderzocht.

Bijenhouden

In 2014 is **Bijenhouden** achtmaal verschenen. Om de zes weken krijgen de leden een gevarieerd tijdschrift met veel informatie en rijk geïllustreerd in de bus. Met vier redacteurs en een hoofdredacteur is het elke keer weer een hele inspanning om een goed nummer af te leveren. Dit jaar werd er geen themanummer samengesteld hetgeen ook veroorzaakt werd door de wisseling van de hoofdredacteur. In april volgde Wietse Bruinsma Tineke Brascamp op als hoofdredacteur. De zoektocht naar nieuwe redactieleden heeft helaas nog niet veel opgeleverd.

Ook dit jaar kwam de Redactie Advies Groep bij elkaar om met de redactie te overleggen over de koers van het blad. Dit levert wel uitwisseling van ideeën op, maar slechts in beperkte mate. Reden om ons in 2015 te bezinnen op voortzetting van deze activiteit.

Tijdens de inwerkperiode van de nieuwe hoofdredacteur werd manifest dat de functie van hoofd- en eindredacteur veel werk met zich meebrengt, des te meer een reden om actief te streven naar een uitbreiding van de redactie. Eind 2014 is na enige discussie binnen de redactie besloten om het komende jaar meer de imkers aan het woord te laten en ook meer ingezonden brieven, met eventueel commentaar van de redactie, te plaatsen.

5. Wet- en regelgeving

5.1 NVWA

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) biedt de imkers (gelukkig) veel ruimte Pagina voor zelfregulatie door de verenigingen. | 21 Hiermee doelen we op het in stand houden van hygiëne en naleving van de HACCP³ richtlijnen. Enerzijds komt dat doordat honing een zeer lange houdbaarheid kent anderzijds doordat er in de wereld van de honingverwerking een competitief element zit bij honingkeuringen waardoor kwaliteit door de “branche” zelf wordt verzekerd.

Omdat voor veel imkers honingproductie belangrijk is volgt hier een korte opsomming van de nieuwe regelgeving. De NVWA heeft op 13-12-14 door Europese regelgeving een aantal eisen gesteld aan de productie van honing. Allergenen in toevoegingen zoals noten, kruiden e.d. moeten vermeld worden. Pollen van genetisch gemodificeerde gewassen, > 0.9%, moeten ook vermeld worden. Op het etiket moet de verplichte informatie leesbaar afgedrukt worden. De x-hoogte van het lettertype moet minimaal 1,2 mm groot zijn. Op verpakkingen kleiner dan 80 cm² moet de minimale x-hoogte 0,9 mm zijn⁴.

Vervoersverboden door AVB

In de zomer van 2014 werden we geconfronteerd met de uitbraak van Amerikaans Vuilbroed (AVB), vroeger bekend als broedpest. Eind augustus werd de ziekte aangetroffen in Zuidlaren (Drenthe), op 1 september in Hogezaand-Sappemeer in Groningen en op 5 september in Exloo, Drenthe. Op last van het ministerie van EZ werd een vervoersverbod ingesteld. Het verbod gold voor een gebied van drie kilometer rondom de uitbraak. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) hield controle op de bijenvolken die in dat gebied worden gehouden.

³ HACCP: Hazard Analyses of Critical Control Points; is een risico-inventarisatie voor voedingsmiddelen. De Nederlandse vertaling is: gevekenanalyse en kritische controlepunten.

⁴ Bron: Bijkersgilde.nl

5.2 Meerjarenbeleid

In 2013 initieerde het HB een plan voor hervormingen van de organisatiestructuur van de vereniging. Tijdens de ALV van 2014 werd de initiator van dit plan gevraagd om een duidelijker onderbouwing van deze hervormingen te onderzoeken en te beschrijven. Zo werd een raamwerk bedacht waarin de mogelijkheid van een ledenraad kan worden verkend.

Pagina
| 22

De idee is dat de ledenraad een kleine groep vertegenwoordigers wordt met volmacht en mandaat als hoogste verenigingsorgaan van de NBV. Net zoals nu de groepsbesturen met het HB overleggen kan de ledenraad bijeenkomen en door hun positie invloed uitoefenen op de gang van zaken in de vereniging. Hierdoor krijgen leden échte invloed op hun vereniging.

Gedurende afgelopen jaar heeft het HB informatie ingewonnen en een plan van aanpak gemaakt. Noodzakelijk blijkt dat in dit proces inhoudsdeskundigen noodzakelijk zijn. Een projectgroep zal in 2015 onderzoek doen om dit plan gestalte te geven.

6. Communicatie en educatie

6.1 Cursisten

In 2014 mocht de NBV bijna 1000 nieuwe cursisten verwelkomen. De implementatie van de website voor het cursusoverzicht en online aanmelden vergemakkelijkten het beheer van de cursisteadministratie. Al deze cursisten vonden 'onderdak' dankzij de inzet van vele afdelingen, groepen en docenten. Deze instroom verjongt het ledenbestand van de vereniging. Pagina | 23

Tevens mochten we een groep nieuwe docenten verwelkomen, op 12-12 ontvingen 30 docenten uit handen van Mari van Iersel en Wim van den Oord het diploma docent Bijenteelt A. HB-lid Vincent Sterring Schouten van Almkerk, aanwezig bij de diplomauitreiking, moedigde de docenten aan om vooral met passie te doceren en mensen te enthousiasmeren voor de bij en de imkerij.

Commissie Communicatie

De commissie Communicatie heeft de uitvoerende taken ondergebracht in werkgroepen. In het verslagjaar kwam de commissie niet bijeen. De dagelijkse zaken worden behartigd door communicatiemedewerker Frank Moens. In voorkomende gevallen kan of wordt de mediawerkgroep ingeschakeld.

Mediawerkgroep

Het team heeft een goed overzicht van zaken die spelen binnen de NBV, is besluitvaardig en kan snel inspringen op actualiteiten. In 2014 vond één overleg plaats. De ingeslagen weg van 2013 werd voortgezet: om de drie weken ontvangen leden een NBV bericht in de mailbox of brievenbus. De frequentie is naar tevredenheid.

Behaalde doelen

Bijenhouders.nl

De NBV-website Bijenhouders.nl wordt steeds meer de spil van de organisatie. Het doel van Bijenhouders.nl is informatie te bieden over het houden van bijen en bijenteeltcursussen en over de vereniging en haar activiteiten in het land, voor zowel leden als geïnteresseerd publiek. De website is goed te raadplegen op een smartphone of tablet.

Ruim 300 leden hebben toegang tot een of meer onderdelen van de site waarover zij beheer voeren: t.w. afdelingspagina, groepwebsite en/of als cursusorganisator. De in 2013 ontwikkelde module waar alle organisatoren van NBV-gelieerde cursussen hun cursus kunnen aanbieden werd enthousiast ontvangen. In het jaar nam het gebruik sterk toe. In december stonden al circa 50 basiscursussen voor 2015 online. Verbeteringen werden aangebracht om nog beter gebruikers en beheerders van dienst te kunnen zijn.

Enkele cijfers

Het bezoekersaantal van de site steeg opnieuw (getallen 2013 tussen haakjes). In totaal werd de site bijna 300.000 (224.000) keer bezocht: gemiddeld 24.000 (11.500) bezoekers per maand: topmaand was juli (LOI) 35.000 (31.000). De tijd per bezoek en het aantal bekeken pagina's nam wat af. Een bezoeker bekeek gemiddeld 3,1 (3,32) pagina's, de bezoekduur was 2:43 (2:53) minuten. Van het totaal aantal bezoekers was 62% (60%) nieuw en 38% (40%) keerde meer dan 1 keer terug. Nieuwe bezoekers bekeken gemiddeld 2,82 pagina en namen daar 2:11 minuten de tijd voor, terugkerende bezoekers bekeken gemiddeld 3,46 pagina's in 3:36 minuten.

Imkernieuws

De digitale nieuwsbrief verscheen periodiek in totaal acht keer (om de zes weken). In maart werd een extra editie verzonden over het symposium Bijengezondheid en de aankondiging van de peiling over de wintersterfte. De redactie van de nieuwsbrief bestaat uit de leden van mediawerkgroep.

Imkernieuws heeft een bereik van circa 7200 (5600) mailadressen, waarvan ca. 6500 (4800) van leden en bijna 800 van belangstellenden buiten de NBV. Gemiddeld 62% (60%) van de alle ontvangers opent de nieuwsbrief, evenveel als in 2013.

Per 2013 wordt extra aandacht gegeven aan de actuele imkerpraktijk, getiteld Bijenwerk en verzorgd door bijenteeltdocent Ben Som de Cerff. De rubriek is steevast het meest gelezen onderwerp. In 2014 zijn, vaak gekoppeld aan Bijenwerk, de nodige enquêtes gehouden. Geleidelijk aan wordt daarmee een steeds completer beeld van de Nederlandse imker verkregen.

Forum Bijenhouden.nl

Het forum heeft een groeiende gebruikersgroep die onderling informatie en gedachten uitwisselen. Wim Joosten is de drijvende kracht achter het geheel.

Ledenpas

De ledenpas werd toegezonden in combinatie met de contributienota. Het gebruik is beperkt als gevolg van het ontbreken van mogelijkheden voor speciale toegang tot activiteiten of korting op artikelen. Per 2015 wordt een spaarsysteem geïntroduceerd op artikelen die in het Bijenhuis worden aangeschaft.

Mijn Bijenhouders

De link naar Mijn Bijenhouder, op de website werd in november operationeel. NBV-leden kunnen inloggen in de ledenadministratie, hun persoonlijke gegevens inzien en zo nodig aanpassen. Secretarissen en penningmeesters van de afdelingen zijn in staat overzichten van hun actuele ledenbestand in te zien.

BijenkennisNET

BijenKennisnet verbindt bijenhouders en land- en tuinbouwers door samen te werken in netwerken én het biedt een digitaal kennisnetwerk. Het digitale BijenkennisNET maakt deel uit van een groter project waarin de Nederlandse BijenhoudersVereniging (NBV) en de drie regionale landbouworganisaties verenigd in LTO Nederland (LTO Noord, ZLTO en LLTB) samenwerken. In de samenwerking is ook

het Louis Bolk Instituut betrokken.

BijenKennisNet werd verder gepropageerd vanuit de NBV. Het leverde de nodige nieuwe geregistreerde gebruikers op, maar het aantal activiteiten zoals het inzetten van het systeem bij cursussen bleef achter bij de verwachtingen. Datzelfde gold voor het aankondigen van bijeenkomsten.

De verwachting was dat BijenkennisNET in de loop van het jaar een rol zou gaan vervullen in het lectoraat Bijenmakelaar, onderdeel van het actieprogramma Bijengezondheid, geïnitieerd door staatsecretaris Sharon Dijksma van EZ. De totstandkoming van het lectoraat liet op zich wachten en zal niet eerder dan voorjaar 2015 geëffectueerd worden. Het beheer is in handen van medewerkers van LTO-projecten en namens de NBV door Frank Moens en Eric van Oijen (i.s.m. Food4Bees).

6.2 LOI en presentaties

Landelijke Open Imkerijdagen: 25000 mensen wilden in 2014 meer weten over het houden van bijen.

Ongeveer duizend imkers zijn ook dit jaar weer actief geweest tijdens het weekend van de Landelijke Open Imkerijdagen (LOI). In totaal bezetten zij ongeveer tweehonderdzestig bijenstallen en bijenstalletjes, waar ze ruim vijfentwintigduizend bezoekers ontvingen.

De imkers zijn, net als andere jaren, opnieuw positief. De bezoekers die komen, komen om meer over bijen en het houden van bijen te weten. En welke imker vertelt er niet graag over bijen en over zijn hobby. Zo'n dag vliegt om, het levert talloze interessante gesprekken op en ook heel wat nieuwe imkers.

Heel wat imkers komen er ook achter dat deelname aan de LOI helemaal niet moeilijk te organiseren is. Eigenlijk komt het er op neer dat je zorgt dat je bij je bijenstal bent en dat je op de een of andere manier goed bekend maakt dat iedereen welkom is om meer te horen over het houden van bijen. Bij dat laatste, het bekendmaken, helpt de NBV, onder meer door op de website een kaart op te nemen met duidelijke vermelding waar alle deelnemende imkers te vinden zijn, het verspreiden van en het ter beschikking stellen van LOI-pakketten voor de organisatoren. In de praktijk blijkt echterdat het eigenlijk de imker zelf is of zijn afdeling die het beste resultaat heeft met het benaderen van de, plaatselijke en regionale, pers.

6.3 Commissie Onderwijs

Website NBV

Gerealiseerde activiteiten in 2014

Het bijenteeltonderwijs binnen de NBV heeft zich verder ontwikkeld. Daarbij heeft de interactie van de commissie Bijenteeltonderwijs met de actieve bijenteeltleraren een positieve bijdrage geleverd.

Leden van de commissie Bijenteeltonderwijs hebben in 2014 alleen cursussen bezocht in het kader van de cursus leraar Bijenteelt A.

Het diploma Doppenproject is ontworpen en er werd gewerkt aan de cursusbeschrijving van de cursus 'doppenproject'.

Het begin met het in modules opdelen van de cursus Bijenteelt voor gevorderden als onderdeel van een completer overzicht van de inhoud van de diverse cursussen is gemaakt. Het onderliggende idee is een totaaloverzicht te maken van inhoud van alle cursussen ten einde allerlei verdubbelingen te voorkomen.

De cursus Specialist koninginnenteelt is in november van start gegaan.

De locatie van de lerarendag is gewijzigd. Deze vindt nu in het Bijenhuis plaats.

Afsluiting en evaluatie van de cursus Specialist bijengezondheid heeft plaatsgevonden.

Cursus Bijenteeltleraar A 2013-2014

Deze cursus telde 30 deelnemers. In december is de cursus met de diplomautreiking afgesloten. Hiermee zijn 30 leraren aan de lijst van geregistreerde leraren toegevoegd.

Cursus Bijenteeltleraar A 2013-2014

In december is er weer een nieuwe cursus leraar A met 19 cursisten begonnen in Beilen.

Lerarendag 2014

De lerarendag is op 4 oktober gerealiseerd met als programma:

ICT in het bijenteeltonderwijs door Frank Moens en Ben Som de Cerff. Voor dit onderwerp is gekozen omdat internet en digitale sociale media een steeds grotere plaats innemen bij de informatievoorziening (verspreiden en raadplegen). Selectie op varroaresistentie met als inleiders Pim Brascamp en Mari van Iersel.

De lerarendag is bezocht door ongeveer 45 personen.

Ontwikkeling cursussen

Er is behoefte aan lesmateriaal voor de cursus Bijenteelt voor gevorderden. Om daarin te voorzien is de vertaling van het boek van Friedrich Pohl, *Moderne Imkerpraxis*, voltooid. Helaas zijn er nog steeds problemen met de uitgeverij waardoor een druk hiervan nog niet is gerealiseerd.

De **nieuwsbrief** is in 2014 zevenmaal verschenen.

Cursussen in 2014

In totaal zijn er in 2014 in het kader van de regeling Bijenteeltonderwijs 65 basiscursussen gegeven met ongeveer 1000 cursisten. Verder 8 vervolgcursussen met ± 80 deelnemers. Ook in 2014 kregen cursisten van basiscursussen uit

het oogpunt van PR gratis het lidmaatschap van de NBV aangeboden, inclusief toezending van het maandblad **Bijenhouden**.

Inzet ICT

De commissie Bijenteeltonderwijs heeft een eigen plaats op de website van de NBV. Het beheer gebeurt in samenwerking met Frank Moens en Marga Canters. De website is in 2014 aanzienlijk verbeterd voor wat betreft het zich aanmelden voor cursussen. Daarnaast wordt voor de cursus Leraar A gebruik gemaakt van Bijenkennisnet.

Pagina
| 27

Bijenkennisnet inzetten als middel om te communiceren met de leraren.

De lerarendag blijft een belangrijk middel om samen met de leraren de kwaliteit van het bijenteeltonderwijs verder te ontwikkelen.

6.4 Jeugd

Foto: vlnr: Magreeth, Leon, Jurriën, Baldi, Teun

Het bij elkaar brengen van de jeugdimkerij van de verschillende afdelingen in Nederland bestaat vooral bij de gratie van Leon Gutz (foto links) en Baldi Dekker die met de jeugdimkers uit Nederland al enkele jaren (sinds 2010) de International Meeting of Young Beekeepers (IMYB) bezoeken.

Afgelopen jaar kreeg de organisatie van Leon en Baldi een bijdrage van € 1000.- voor haar deelname aan de IMYB te Polen.

Vanuit het hoofdbestuur ondersteunt Vincent Sterring Schouten van Almkerk de activiteiten van Leon en Baldi en stelt het Bijenhuis haar ruimte beschikbaar voor de jaarlijkse voorselectie van de internationale meeting.

Dit jaar deden minder jongeren mee aan de voorselectie, waarschijnlijk door de grote afstand naar Polen. De geselecteerde deelnemers waren Magreeth van Ramshorst, Teun de Jong en Jurriën Engebets. De IMYB werd gehouden van 5 tot 8 juni in Lublin tegen de Russische grens in Polen.

19 landen deden mee aan het jeugdtreffen waaronder Nederland. Nederland eindigde op de 8e plaats. In het novembernummer van **Bijenhouden** heeft hierover een artikel gestaan. De organisatie van de IMYB gaat niet alleen over het verjongen van het imkerbestand maar stelt vooral de internationale uitwisseling tussen jongeren als landen, volkeren en culturen centraal.

Oostenrijk eindigde op de eerste plaats.

8. Organisatie en structuur 35

8.1 Algemene ledenvergadering

Op 14 april werd de 10^e ALV van de NBV gehouden. Jan Dommerholt zat de vergadering voor en heette welkom Dhr Cees de Bondt die namens ABTB en ANI aanwezig was. Mede door de volle agenda en de ontwikkelingen van de diverse plannen waren de verwachtingen hooggespannen.

Er werd zoals gebruikelijk teruggekeken op 2013 en vooruitgeblikt naar 2014. Voor de pauze werd er vooral gekeken naar de 'Landelijke Open Imkerijdagen (LOI) en de ontwikkelingen van Bijenkennisnet. Het rapport van de Kascommissie werd goedgekeurd en de financiën van de vereniging werden door de penningmeester, Bert Willigenburg, gepresenteerd. Voor de pauze gaf Vincent Sterring Schouten van Almkerk een beschrijving van het proces van de ontwikkeling van het meerjaren beleidsplan en een uiteenzetting van de sterkte/ zwakte analyse van de NBV. Het activiteiten plan werd door de ALV goedgekeurd.

Aat Rietveld, vice-voorzitter, had zijn ambtsperiode erop zitten en trad af. Aftredend en herkozen werd Jan Dommerholt. Dirk Brugman trad op eigen verzoek af. In de vacature van Dirk Brugman werd Jan Schrage benoemd. Henk Zomerdijk werd voor een periode van 3 jaar herbenoemd.

In de pauze namen we afscheid van Tineke Brascamp, sinds 5 jaar hoofdredacteur van het blad **Bijenhouden**. Zij ontving het erekorfje. . Het blad heeft aanzien en een mooie balans gekregen tussen praktische informatie en de achtergronden uit het onderzoek. Dit heeft tevens geleid tot verbeterde en professionele verstandhouding tussen de redactie en het onderzoek aan de WUR.

Uit handen van de voorzitter, Jan Dommerholt, ontvingen Wim Oerlemans en Sigris Sparenberg het erekorfje wegens hun inzet en bestuurlijke inspanningen en niet aflatende enthousiasme voor de vereniging.

Na de pauze werden de begroting van 2014 en de verbouwingsplannen van het Bijenhuis behandeld. Wat het laatste betreft is tijdens de ALV besloten dat het bestuur zijn verantwoordelijkheid krijgt om iets aan het Bijenhuis te doen. In 2015 biedt het hoofdbestuur een plan van aanpak aan waarin wensen en benodigde financiën met elkaar in overeenstemming zijn.

8.3 Bureau

Veel imkers (maar ook niet-imkers) weten het Bijenhuis te vinden voor hun vragen. Om die stroom op te vangen is de telefooncentrale vernieuwd en voorzien van een keuzemenu.

9. Nawoord en conclusie

... dit volgt nog

10 Hoofdbestuur (per 19-4-2014)

- Jan Dommerholt – voorzitter
- Henk Zomerdijk – vice-voorzitter
- Wouter Schouwstra - secretaris
- Bert Willigenburg - penningmeester
- Wilfred Muis
- Jan Schrage
- Rik Snoek
- Vincent Sterring Schouten van Almkerk

Overzicht van de portefeuillevindeling van het bestuur

Portefeuilles	Jan D	Wouter	Bert	Rik	Henk	Wilfred	Vincent	Jan S
Voorzitter	x							
Vice-voorzitter					x			
Secretaris		x						
Penningmeester			x					
<i>Coördinator Beleid</i>							x	
Beleidsplan							x	
Activiteitenplan							x	
Jeugd							x	
<i>Coördinator Pers</i>	x							
Contact met de pers	x							
<i>Coördinator Financiën</i>			x					
Limburgfonds			x					
Dick Vunderinkfonds	x				x			
Verzekeringen			x					
Contributie			x					
Roerende en onroerende goederen			x					
Fondsenwerving			x					
Subsidiebeleid			x					
<i>Coördinator Bijenhuis</i>	x							
Personeelszaken		x						
Handel			x					
<i>Coördinator externe contacten</i>	x							
Overleg Vlamingen	x							
Apimondia	x							
COPA	x							
Overleg andere bijenhoudersorg. in NL	x						x	
Groepen:								
<i>Coördinator Groepen</i>	x							
Achterhoek			x					
Baronie		x						
Drenthe			x					

Friesland			x					
Gelders Rivierengebied					x			
Groningen			x					
Limburg								x
Midden-Brabant							x	
Noord-Holland						x		
Noord-Oost-Brabant								x
Over-Veluwe					x			
Overijssel-Oost	x							
Utrecht	x							
Veluwe-Zuid						x		
Zeeland			x					
Zuid-Holland			x					
Zuid-Oost-Brabant							x	
<i>Coördinator Bestuiving</i>						x		
Commissie Bestuiving						x		
<i>Coördinator Bijengezondheid</i>						x		
Begeleiding BGC's						x		
Spuitschade						x		
AVB						x		
Varroa						x		
<i>Coördinator Communicatie en PR</i>					x			
Communicatie en PR					x			
Redactie <i>bijhouden</i>					x			
Redactie <i>bijhouders.nl</i>					x			
Redactie <i>bijhouden.nl</i>					x			
Ledenwerving					x			
Contacten natuurorganisaties								x
<i>Coördinator Internationaal</i>			x					
Commissie Internationaal			x					
<i>Coördinator Koninginnenteelt</i>	x							
Commissie Koninginnenteelt	x							
<i>Coördinator Onderwijs</i>						x		
Commissie Onderwijs						x		
<i>Coördinator Onderzoek</i>	x							
Begeleidingscommissie Onderzoek	x							
<i>Coördinator Studiedagen - Evenementen</i>								x
Commissie Studiedagen								x
Stichting Adopteer een Bijenvolk	x							

Studiedagen

Hein Kohlmann, Aat Rietveld, Eckhard Sambeth, Jan Schrage (vz), Jaap Smit, Jos Swart, en Bert Willigenburg. Jan Schrage heeft dit jaar het stokje overgenomen van Aat Rietveld als aanjager van de organisatie. Aat heeft 25 jaar de studiedagenkar getrokken. Wij danken Aat Rietveld voor de voortreffelijke wijze waarop hij dat al die jaren heeft gedaan. Pagina | 35

Bijenteeltonderwijs

De samenstelling van de commissie Bijenteeltonderwijs is in 2014 niet gewijzigd. De taakverdeling in de commissie Bijenteeltonderwijs is als volgt: voorzitter Jan Eppinga, vice-voorzitter Jaap Smit, secretaris Mari van Iersel, penningmeester Gerrit Plas. Verdere leden: Marie-José Duchateau en Wim van den Oord. Marga Canters verzorgt de administratieve ondersteuning. Het contact HB en commissie Bijenteeltonderwijs is door HB-lid Wilfred Muis overgenomen van HB-lid Aat Rietveld.

Bij de laatste vergadering van 2014 waren voor kennismaking aanwezig Jos Römgens, Herman Radstake en Eric van Oijen.

Commissie Biotoopverbetering

Aat Rietveld (voorzitter)
Henk Heling
Ronald Mulder
Louis van den Goor
Jos Swart

Commissie Bestuivingsimkers

Henk van der Scheer (voorzitter)
Aat Rietveld
Johan Calis
Joep Verhaegh
Henri Boons
Christ Smeekens

Commissie Koninginnenteelt

Jan Dommerholt (voorzitter)
Jan Charpentier
Marie José Duchateau
Gerrit Jan Schreuder
Piet Verkooijen

Commissie Bijengezondheid

Wilfred Muis (voorzitter)
Jan Kruit
Henk van der Scheer
Rob Veldhuizen
Roel Paauwe
Jan Piet Frens
Marcel Simon

Commissie Communicatie

Henk Zomerdijk (lid HB/voorzitter commissie communicatie)
Piet van Schaik
Frank Moens (voorzitter mediawerkgroep, hoofdredacteur Imkernieuws en website Bijenhouders.nl)
Wim Joosten (hoofdredacteur forum Bijenhouden.nl)
Eva Schild (lid HB tot april '13)

Commissie Internationaal

Leendert van 't Leven (voorzitter)
Bert Willigenburg
Wietse Bruinsma
Taas van Herpen
Klaas van der Lee
Kees Veldkamp

Redactie vakblad Bijhouden

Wietse Bruinsma (hoofdredacteur)

Bart de Coo

Kees van Heemert

Henk van der Scheer

Rob Veeneklaas

Marga Canters (Redactiesecretaris)

10.2 Overzicht van de medewerkers van de NBV/Bijenhuis en hun functie

Jeroen Vorstman:	Algemeen manager NBV/ Bijenhuis
Gerda Bogaards:	Leden administratie/ secretariaat
Marga Canters:	Redactie BIJENhouden/ onderwijscommissie
Riet Oostendorp:	Financiën
Frank Moens:	Communicatie website Imkernieuws
Marjan Huiberts:	Imkerwinkel
Wout Spies:	Imkerwinkel
Willem Meijnen:	Waswerkplaats
Dolf Smits:	Houtwerkplaats
Frank Spies:	Houtwerkplaats

Colofon

Samensteller: Vincent Sterring Schouten van Almkerk

Redactie: Gerda Bogaard, Frank Moens